

Algemene vragen over lood in de bodem

1.Waarom is er nu aandacht voor lood in de bodem?

Dat lood effect heeft op de gezondheid van mensen is al langer bekend. Uit onderzoek van 2014 is echter gebleken dat bij blootstelling aan lood meer lood in het lichaam wordt opgenomen dan voorheen is aangenomen. In een advies voor een gemeenschappelijk beleidskader voor loodverontreiniging in de bodem uit 2016 stelt het RIVM dat lood ook bij een lage blootstelling al invloed heeft op de ontwikkeling van de hersenen. Vooral bij jonge kinderen kan dit effect hebben op het leervermogen (en verlies van enkele IQ-punten). Vanwege dit effect adviseert het RIVM om maatregelen te nemen op plaatsen waar kinderen in contact komen met bodem die verontreinigd is met lood. De gezamenlijke GGD'en hebben gezondheidkundige risicowaarden voor lood in de bodem aangescherpt.

2.Hoe komt lood in de bodem?

De verontreiniging met lood in de bodem is ontstaan door eeuwenlang gebruik en het ophogen / dempen met huishoudelijk afval, stadsafval, industrieel afval. De verontreiniging bevindt zich vooral in de oude woongebieden en komt voor in heel Nederland. Een belangrijk kenmerk van de verontreiniging met lood is dat deze aanwezig is in relatief grote gebieden, bijvoorbeeld stadswijken, met daarbinnen grote verschillen in gehalten.

3.Zijn er nog andere stoffen dan lood die de bodem verontreinigd kunnen hebben?

Ook verontreinigingen met andere zware metalen zoals koper en zink en met olie-en teerachtige stoffen (PAK's) komen veel voor, maar deze geven minder vaak problemen voor de gezondheid. Nieuwe inzichten over de gezondheidseffecten van lood bij jonge kinderen zijn aanleiding voor vernieuwde specifieke aandacht voor lood.

4.Is het bekend of de bodem op een specifieke plaats verontreinigd is met lood?

In het verleden maar ook recent is op verschillende plaatsen bodemonderzoek uitgevoerd. Via de website van de DCMR kunnen rapporten worden opgevraagd van bodemonderzoeken die bij de DCMR ter beoordeling zijn ingediend. Als er geen gegevens over de bodemkwaliteit bekend zijn kan een bewoner zelf door een adviesbureau een bodemonderzoek laten uitvoeren. Bij het ontbreken van informatie in combinatie met een verdachte locatie (vooroorlogse wijk, oude dorpskern, oude lintbebouwing) wordt geadviseerd de gebruiksadvisen van de gezamenlijke GGD'en op te volgen.

5.Moet verontreinigde grond worden gesaneerd?

Bij hoge loodconcentraties kan volgens criteria van de Wet bodembescherming sprake zijn van een saneringsnoodzaak. Dit betekent niet dat de verontreinigde grond moet worden afgegraven. Afhankelijk van onder meer de mate van verontreiniging en specifieke omstandigheden kan voor een andere maatregel worden gekozen. Uitgangspunt is dat contactmogelijkheden met verontreinigde grond worden weggenomen. Het opvolgen van gebruiksadvisen van de gezamenlijke GGD'en kan hierbij als tijdelijke maatregel gelden.

6.Wie betaalt de saneringsmaatregelen?

De verontreinigingen zijn vaak lang geleden ontstaan en de veroorzaker kan meestal niet meer worden aangesproken. Aan particuliere eigenaren zal in de regel geen saneringsverplichting worden opgelegd. Als volgens de criteria van de Wet bodembescherming sprake is van een gezondheidsrisico, heeft de provincie als bevoegd gezag een vangnetfunctie voor het tijdig treffen van maatregelen.

7. Kan bodemverontreiniging met lood leiden tot waardevermindering van een woning?

Het effect van bodemverontreiniging op de waarde van onroerend goed is moeilijk te bepalen. Op de woningmarkt zijn andere (emotionele) factoren vaak doorslaggevend voor de verkoopprijs. Er zijn geen aanwijzingen dat bodemverontreiniging tot significante waardevermindering van onroerend goed leidt.